

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 42/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Floriánska 16, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čiastočným rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 3 C 247/2008-594 zo 16. apríla 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co 516/2013-617 zo 6. augusta 2013 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2013 mailom a 22. októbra 2013 poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „odporkyňa“), zastúpená advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Floriánska 16, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) čiastočným rozsudkom Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 C 247/2008-594 zo 16. apríla 2013 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Co 516/2013-617 zo 6. augusta 2013 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je odporkyňou v súdnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 C 247/2008, v ktorom sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

V priebehu označeného súdneho konania sťažovateľka doručila okresnému súdu návrh, ktorým sa domáhala „... rozdelenia a vyporiadania osobného motorového vozidla značky Škoda Fabia Combi...“ (ďalej len „osobné motorové vozidlo“). Okresný súd čiastočným rozsudkom č. k. 3 C 247/2008-594 zo 16. apríla 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) predmetný návrh sťažovateľky zamietol s tým, že rozhodnutie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a o trovách konania ponechal konečnému rozsudku.

Okresný súd svoje rozhodnutie v merite veci právne odôvodnil s poukazom na znenie § 40a Občianskeho zákonníka v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila s poukazom na to, že okresný súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne

ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. V súvislosti s uplatnenými odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a), d) a f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) sťažovateľka okresnému súdu vytýkala, že nesprávne ustálil skutkový stav veci v tom, že medzi navrhovateľom a jeho matkou došlo k uzatvoreniu zmluvy o prevode osobného motorového vozidla. Sťažovateľka v odvolaní ďalej predostrela vlastnú skutkovú verziu toho, čo vyplynulo z výsluchov navrhovateľa a jeho matky, uviedla, prečo v danej veci nemohlo medzi týmito osobami dôjsť k vráteniu daru, poukázala na to, že zmena zápisu vlastníka motorového vozidla v osvedčení o evidencii motorového vozidla má iba evidenčnú, a nie právotvornú funkciu. Sťažovateľka na záver argumentuje tým, že právny úkon o prevode osobného motorového vozidla mal okresný súd posúdiť ako absolútne neplatný pre jeho rozpor s dobrými mravmi, a to vzhľadom na vyjadrenia matky navrhovateľa týkajúce sa dôvodov tohto prevodu. Na podklade týchto dôvodov sa sťažovateľka domáhala zrušenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu a vrátenia mu veci na ďalšie konanie, eventuálne jeho zmeny tak, aby krajský súd jej návrhu vyhovel v celom rozsahu.

Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 13 Co 516/2013-617 zo 6. augusta 2013, ktorým rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorú po rekapitulácii priebehu konania pred všeobecnými súdmi v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru v relevantnej časti odôvodňuje takto:

„O podanom odvolaní dňa 6. 8. 2013 rozhodol Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 13 Co 516/2013 tak, že čiastočný rozsudok Okresného súdu Revúca potvrdil, pričom vo svojom odôvodnení uviedol, že odporkyňa argument o neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 39 použila až v odvolacom konaní. Odhliadnuc od skutočnosti, že tvrdenie Krajského súdu nie je pravdivé, nakoľko sťažovateľka poukázala na neplatnosť podľa § 39

OZ už vo svojom podaní zo dňa 4. 2. 2013 a teda Krajský súd sa týmto tvrdením mal zaoberať, je v rozpore s princípmi spravodlivosti, aby sa súd nezaoberal argumentáciou o absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nakoľko túto je súd povinný vysloviť bez ohľadu na to, či je niektorou zo strán namietaná.

Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľky v podanom odvolaní, s touto sa Krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadal a iba poukázal na Odôvodnenie Okresného súdu Revúca.“

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„Okresný súd Revúca svojím čiastočným rozsudkom zo dňa 16. 4. 2013 a Krajský súd v Banskej Bystrici svojím rozsudkom o potvrdení čiastočného rozsudku zo dňa 6. 8. 2013 porušili základné právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Čiastočný rozsudok Okresného súdu Revúca, 3 C/247/2008 zo dňa 16. 4. 2013 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co/516/2013 zo dňa 6. 8. 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- Eur, ktoré sú Okresný súd Revúca a Krajský súd v Banskej Bystrici povinní spoločne a nerozdielne jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania, ktoré sú Okresný súd Revúca a Krajský súd v Banskej Bystrici povinní spoločne a nerozdielne jej zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne

rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, III. ÚS 305/08).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

1. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom okresného súdu

Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovateľka mala k dispozícii na ochranu svojich základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru proti rozsudku okresného súdu, ktorý je súdom prvého stupňa, riadny opravný prostriedok, ktorý aj využila. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľky bol v odvolacom konaní krajský súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu, a preto sťažnosť v tejto časti z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom krajského súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľky, s ktorou spája porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu sa koncentruje na nedostatky jeho odôvodnenia. Sťažovateľka namieta arbitrárnosť rozsudku krajského súdu, pretože sa vôbec nevysporiadal s jej argumentmi uvedenými v sťažnosti a iba poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu. Sťažovateľka v tejto súvislosti najmä namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s tou časťou jej argumentácie, v rámci ktorej poukazovala na absolútnu

neplatnosť zmluvy o prevode osobného motorového vozidla pre jej rozpor s dobrými mravmi, pričom tiež uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie krajského súdu o tom, že námietku absolútnej neplatnosti vzniesla až v odvolacom konaní, keďže túto uplatnila ešte v konaní pred okresným súdom, a to v podaní zo 4. februára 2013.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

Krajský súd vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia potvrdil rozsudok okresného súdu, pričom v jeho odôvodnení citoval podstatné časti rozsudku okresného súdu, stanoviská oboch procesných strán k prerokúvanej veci, vysvetlil, čoho sa sťažovateľka odvolaním domáhala a čím v odvolacom konaní argumentovala, a, vychádzajúc zo skutkového a právneho stavu zisteného okresným súdom, v časti relevantnej pre toto konanie uviedol toto:

„Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).“

Pri hodnotení rozsudku krajského súdu, aj v nadväznosti na citovaný § 219 ods. 2 OSP ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku krajského súdu s rozsudkom okresného súdu a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom

poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku v časti relevantnej pre toto konanie uviedol:

„Súd s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania (predovšetkým výpoveď matky navrhovateľa [REDAKČIA]) ustálil skutkový stav veci tak, že vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu bolo prevedené na matku navrhovateľa bezodplatne a to na základe ústnej zmluvy s tým, že následne bola zmena vlastníckeho práva k tomuto vozidlu vyznačená v príslušnej evidencii dopravného inšpektorátu.

Odporkyňa tvrdila, že predmetné motorové vozidlo do vypořádania BSM patrí. Na splácanie leasingu motorového vozidla boli použité aj peňažné prostriedky patriace do BSM. V danom prípade nemohlo ísť zo strany navrhovateľa o vrátenie daru, pretože sa mohla vrátiť matke navrhovateľa za splnenia zákonných podmienok iba peňažná suma, ktorá mu bola darovaná. Motorové vozidlo nebolo platne prevedené do vlastníctva matky navrhovateľa. Ak by išlo medzi matkou navrhovateľa a navrhovateľom o predaj vozidla, išlo by o neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka...

V sporovom konaní, ako je to aj v tomto prípade súd aktívne sám nepátral po ďalších dôkazoch, a vyhodnotil iba ten skutkový stav veci, ktorý mu vyplynul z vykonaného dokazovania na základe dôkazného materiálu, ktorý do spisu vniesli účastníci konania...

V konaní bolo preukázané, že dňa 12. 03. 2001 bola uzavretá medzi spoločnosťou [REDAKČIA] a navrhovateľom leasingová zmluva, predmetom ktorej bolo osobné motorové vozidlo zn. Skoda Fabia Combi... Prijemca leasingu, teda navrhovateľ mal v tomto prípade aj právo na kúpu predmetu leasingu do svojho vlastníctva za zostatkovú hodnotu.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že na prvú leasingovú splátku (akontáciu) poskytla matka navrhovateľa [REDAKČIA] peňažné prostriedky navrhovateľovi. Tieto považoval súd za jej peňažný dar navrhovateľovi. [REDAKČIA] nebola preukázateľne v žiadnom právnom vzťahu so spoločnosťou [REDAKČIA].

Vôľou [REDAKČIA] bolo poskytnúť dar, v tomto prípade peňažný, iba svojmu synovi, teda navrhovateľovi, nie obom manželom, na zaobstaranie motorového vozidla. Na zaobstaranie motorového vozidla navrhovateľ teda sčasti použil finančné prostriedky, ktoré patrili iba jemu, a ktoré dostal darom od svojej matky.

Je nesporné, že navrhovateľ mal podľa leasingovej zmluvy právo na kúpu predmetu leasingu do svojho vlastníctva za zostatkovú hodnotu a je nesporné že počas trvania BSM účastníkov konania došlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetnému vozidlu na navrhovateľa (podporne ako dôkaz vid' správu Okresného riaditeľstva PZ Revúca, podľa ktorého je od 24.06.2002 vlastníkom vozidla navrhovateľ).

Nakoľko však na zakúpenie tohto motorového vozidla neboli použité len peňažné prostriedky patriace navrhovateľovi, ktoré dostal ako dar od svojej matky [REDAKOVANÉ], ale boli použité aj peňažné prostriedky (stačilo úplne v minimálnej výške), ktoré patrili do BSM účastníkov, a navyše motorové vozidlo bolo nadobudnuté počas trvania BSM účastníkov konania, má súd za to, že obaja účastníci konania nadobudli vlastnícke právo k tomuto motorovému vozidlu...

Pokiaľ ide o vyporiadanie hnutelných vecí však platí, že súd ich môže v rámci konania vyporiadať iba vtedy, ak v dobe rozhodnutia súdu existujú a v dobe zániku BSM tvorili jeho súčasť...“

Skutkový stav ustálil okresný súd takto:

„V konaní bolo preukázané, že predmetné motorové vozidlo bolo prevedené (najneskôr dňa 13. 06. 2007 – vid' správa dopravného inšpektorátu) do vlastníctva matky navrhovateľa [REDAKOVANÉ]. Táto skutočnosť bola preukázaná aj výpoveďou svedkyne – matky navrhovateľa. Tá uviedla, že jej patrí predmetné motorové vozidlo. Nakoľko k prevodu došlo medzi ňou a jej synom, nepovažovala za dôležité, aby o prevode vlastníckeho práva k vozidlu bola spísaná zmluva v písomnej forme (naviac podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka zásadne písomnú formu musia mať len zmluvy ohľadom prevodu nehnuteľností). K prevodu vlastníckeho práva určite došlo, čoho dôkazom je aj zápis v evidencii dopravného inšpektorátu, ktorý túto skutočnosť potvrdzuje. Súd ustálil, že prevod motorového vozidla na matku navrhovateľa bol urobený bezodplatne (matka navrhovateľa pri svojej výpovedi nehovorila o žiadnej kúpnej cene, ktorú by mala pri prevode zaplatiť navrhovateľovi), išlo teda o darovanie hnutelnej veci. Súd mal teda za to, že navrhovateľ vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu previedol na svoju

matku [REDACTED] darovacou zmluvou a minimálne od 13. 06. 2007 je [REDACTED]
[REDACTED] vlastníckou tohto motorového vozidla.“

K uvedenému skutkovému stavu okresný súd zaujal tento právny názor:

„Prevod vlastníckeho práva na tretiu osobu k osobnému motorovému vozidlu značnej hodnoty patriacej do BSM nie je určite bežnou vecou, ktorú môže v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka vybavovať každý z manželov. Preto ak jeden z manželov uzavrie zmluvu o prevode vlastníckeho práva k tejto hnutelnosti bez súhlasu druhého manžela takýto právny úkon sa síce považuje za platný, ale len do času, kedy sa druhý manžel jeho platnosti nedovolá podľa § 40a Občianskeho zákonníka (t. j. relatívnej neplatnosti právneho úkonu, pozn.).

Dovtedy kým sa osoba dotknutá úkonom nedovolá neplatnosť právneho úkonu treba sa na tento úkon pozeráť ako na platný so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi. Aby nastali účinky relatívnej neplatnosti právneho úkonu stačí aj mimosúdne oznámenie osoby úkonom dotknutej, že sa dovoľáva tejto neplatnosti. Vždy sa však musí jednať o výslovný prejav, z ktorého vyplýva vôľa dovoľávať sa neplatnosti právneho úkonu. Musí byť z neho taktiež zrejmé, v čom je konkrétna vada právneho úkonu, ktorá má za následok neplatnosť právneho úkonu. U dvojstranných právnych úkonov musí sa dotknutý účastník úkonu dovoľávať neplatnosti voči všetkým ostatným účastníkom. Právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti nastávajú dôjdením tohto prejavu vôle všetkým subjektom relatívne neplatného právneho úkonu.

Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sa odporkyňa, ako oprávnený subjekt voči účastníkom právneho úkonu, teda voči navrhovateľovi a jeho matke výslovne dovoľala relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Súd mal teda za to, že právny úkon, darovacia zmluva, ktorou previedol navrhovateľ na svoju matku vlastnícke právo k osobnému motorovému vozidlu..., bol právnym úkonom platným zo všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi.

Nakoľko súd prevod motorového vozidla na [REDACTED] považoval za úkon platný, a teda motorové vozidlo už v čase zániku BSM účastníkov konania netvorilo súčasť

BSM účastníkov konania, súd návrh odporkyne na vyporiadanie tohto motorového vozidla zamietol.“

Pokiaľ ide o tú časť argumentácie sťažovateľky, v rámci ktorej namieta nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu vo vzťahu k jej námietke o absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode osobného motorového vozidla pre jej rozpor s dobrými mravmi (podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pozn.), je potrebné čiastočne prisvedčiť, a to tomu, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu je všeobecný súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Podľa názoru ústavného súdu však túto povinnosť má len za predpokladu, že v priebehu konania vyjdú najavo také skutočnosti týkajúce sa vzniku, zmeny, zániku, náležitostí právneho úkonu alebo jeho obsahu, na ktoré príslušná právna norma viaže sankciu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Podmienkou takéhoto postupu všeobecného súdu je preto vždy predchádzajúce zistenie skutočností zakladajúcich absolútnu neplatnosť právneho úkonu a na rozdiel od relatívnej neplatnosti sa nevyžaduje dovolanie sa tejto neplatnosti. V prípade, ak sťažovateľka argumentuje, že na svoje tvrdenie o absolútnej neplatnosti právneho úkonu nedostala zo strany krajského súdu primeranú odpoveď, pretože túto argumentáciu uplatnila už v konaní pred okresným súdom (ktorý vyhodnotil prevod vlastníckeho práva podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v nadväznosti na to z hľadiska splnenia podmienok na uznanie jeho neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka), ústavný súd uvádza, že korelátom práva účastníka konania na primerané odôvodnenie súdneho rozhodnutia (v zmysle primeranej argumentačnej reakcie na tvrdenia účastníka konania) je jeho procesná povinnosť predostrieť dostatočne konkretizovanú a podloženú argumentáciu, pretože primeranosť odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu možno posudzovať iba vo vzťahu ku konkrétnemu špecifikovanému argumentu účastníka konania.

Z procesného hľadiska tak sťažovateľka namietajúca neplatnosť právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi bola v konaní pred všeobecnými súdmi povinná v prvom rade uviesť relevantné skutočnosti, z ktorých mal takýto rozpor vyplývať, a tieto skutočnosti následne zákonným spôsobom preukázať. Napriek tomu sťažovateľka len všeobecným

spôsobom konštatovala rozpor právneho úkonu o prevode osobného motorového vozidla s dobrými mravmi, pričom poukázala na to, že tento rozpor mal vyplývať z vágne formulovanej vnútornej pohnútky matky navrhovateľa. Sťažovateľka tak v konaní pred všeobecnými súdmi dostatočne nekonkretizovala túto svoju argumentáciu, a preto absencia špecifickej argumentačnej reakcie zo strany všeobecných súdov na toto tvrdenie sťažovateľky v okolnostiach danej veci nedosahuje intenzitu, ktorá by v tomto smere odôvodňovala akúkoľvek korekciu zo strany ústavného súdu, teda nejde o také pochybenie zo strany všeobecných súdov, ktoré by v konkrétnych okolnostiach danej veci vytváralo priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Krajský súd okrem toho, že sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a konštatoval správnosť jeho dôvodov, explicitne vyjadril svoj právny názor k absolútnej neplatnosti právneho úkonu – prevodu vlastníctva motorového vozidla – takto: *„Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k dôvodom odvolania krajský súd uvádza.*

... rozhodujúcom otázkou nie je vyriešenie rozporov v tvrdeniach, ani vyriešenie prečo navrhovateľ hovorí raz o darovaní motorového vozidla raz o kúpnej zmluve. Rozhodujúcou je skutočnosť, ktorá jednoznačne vyplýva z rozhodnutia okresného súdu a to:

Matka poskytla navrhovateľovi určitú značnú sumu peňazí. Z týchto peňazí ale aj z peňazí patriacich do BSM navrhovateľa a odporkyni, bolo zakúpené motorové vozidlo, ktoré sa stalo nepochybne majetkom BSM účastníkov. Dňa 13. 06. 2007 bolo toto motorové vozidlo prevedené do vlastníctva matky navrhovateľa a to [REDACTED]. K prevodu došlo úkonom navrhovateľa bez súhlasu odporkyne, teda išlo o konanie podľa ust. § 145 ods. 1 druhá veta OZ. Odporkyňa nepostupovala podľa § 40a OZ a nedovoľovala sa neplatnosti právneho úkonu, ktorým navrhovateľ previedol motorové vozidlo na svoju matku...

V súčasnosti odporkyňa v odvolaní argumentuje, že ohľadne dôvodov, prečo k prevodu motorového vozidla došlo, je treba posúdiť konanie ako v rozpore s dobrými

mravmi a takýto právny úkon je potrebné vyhodnotiť v zmysle § 39 OZ ako absolútne neplatný.

Ide o nový argument odporkyne, ktorý nepoužila v konaní pred súdom prvého stupňa. Túto skutočnosť mohla nepochybne uplatniť aj pred okresným súdom. Ide teda o skutočnosť, ktorá v zmysle ust. § 205 ods. 1 písm. d) OSP nemôže byť odvolacím dôvodom.“

Za neopodstatnenú považuje ústavný súd aj tú námietku sťažovateľky, podľa ktorej k porušeniu ňou označených práv došlo tým, že krajský súd sa „žiadnym spôsobom nevysporiadal“ s jej odvolacou argumentáciou a iba poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu. V posudzovanej veci sa k námietkam sťažovateľky týkajúcim sa dôvodov zamietnutia jej návrhu vyjadril v odôvodnení svojho rozsudku okresný súd, pričom z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi názormi okresného súdu vyjadrenými v jeho rozhodnutí, uviedol ďalšie dôvody na zvýraznenie jeho správnosti a z tohto dôvodu pri odôvodňovaní napadnutého rozhodnutia postupoval podľa § 219 ods. 2 OSP.

Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že za situácie, keď sťažovateľ v odvolaní nastolil tie isté otázky ako v konaní pred súdom prvého stupňa a už v tomto konaní dostal dostatočné odpovede, prečo jeho argumentácia nebola opodstatnená, a krajský súd nedospel k iným skutkovým alebo právnym záverom než súd prvého stupňa a následne postupom podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, neexistujú podľa názoru ústavného súdu relevantné dôvody na to, aby ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska akokoľvek spochybňoval rozhodnutie vydané v rámci odvolacieho konania len na základe toho, že krajský súd v okolnostiach daného prípadu postupoval podľa § 219 ods. 2 OSP. Je potrebné uviesť, že za takýchto okolností možno a je aj vhodné postupom podľa § 219 ods. 2 OSP zúžiť rozsah odôvodnenia len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, pretože nie je hospodárne a ani účelné, aby súd rozhodujúci o odvolaní uvádzal tie isté dôvody alebo aby len inými slovami vyjadril dôvody, pre ktoré bol účastník konania už v prvom stupni neúspešný.

Ústavný súd, opierajúc sa o tieto závery, vo vzťahu k námietkam sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že krajský súd v jej veci rozhodol tak, že nie je reálne predpokladať, aby po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné prijať záver o porušení obsahu ňou označených práv. Sťažnosť bolo preto potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci (návrhu na zrušenie sťažnosťou napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania), preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2015